

<p>Универзитет у Нишу Медицински факултет</p>	<p align="center">СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ ДОКТОРСКИХ АКАДЕМСКИХ СТУДИЈА - СТОМАТОЛОШКЕ НАУКЕ <i>АКРЕДИТАЦИЈА 2018</i></p>	
<p>Назив предмета: Методологија научноистраживачког рада</p>		
<p>Руководилац предмета: Проф. др Андреј Вељковић</p>		
<p>Наставници: Проф. др Татјана Јевтовић, Проф. др Душан Соколовић, Проф. др Борис Ђинђић, Проф. др. Јелена Башић</p>		
<p>Статус предмета:</p>	<p>Заједнички обавезни</p>	
<p>Семестар : први</p>	<p>Година студија: прва</p>	
<p>Број ЕСПБ: 7.0</p>	<p>Шифра предмета: ДАС1</p>	
<p>Циљ предмета:</p>		
<p>Разумевање и учење основа методологије научног истраживања; самостално праћење литературе и критичко тумачење резултата; развијање истраживачке културе и културе припадности научној заједници; развијање стваралачког и одговорног истраживачког рада у складу с највишим стручним и етичким критеријумима на подручју молекуларне медицине, клиничке медицине и јавног здравља.</p> <p>Упознавање студената са фазама и врстама научноистраживачког и стручног рада у медицини и стоматологији као и квалитативним и квантитативним методама, омогућава разумевање саставних делова методологије научног рада, логичке основе методологије, као и посебност и специфичност методолошких научних приступа. Спознавање специфичности методолошких научних метода уз континуирано коришћење извора методолошких сазнања, омогућава адекватан избор врсте научне методе, која ће пружити егзактне и недвосмислене резултате.</p>		
<p>Исход предмета</p>		
<p>Знања:</p>		
<p>Спознавање општих и специфичних поступака у научном истраживању; Дефинисање фаза научног пројектовања и истраживања у складу са специфичностима одређене врсте истраживања (комплексност истраживања, дужина трајања, врста експерименталног модела); Организовање процеса истраживања; Да самостално креира и дизајнира истраживања у медицини у складу са основним начелима научног рада и основним логичким принципима Да врши избор научне методологије у складу са концепту истраживања да уме да дефинише добробит властитог истраживања Да уме да препозна ком типу истраживања припада одоварајућа област његовог ангажовања Да суди и изводи логичке закључке на основу правих премиса и да уме да их систематизује; Да креативно користи литературу Да разуме методологију и исход базичних и примењених истраживања, њихову научну и практичну примену Да може да развија истраживања теоријске природе која ће бити заснована на адекватним методолошким приступима са потребним степеном прецизности Да схвати место медицинске науке у човековој култури и друштвеном систему вредности ; Да уме да примени основне елементе научног поступка истраживања на властитом истраживању (да уме да спозна у сопственом поступку научну хипотезу, циљ, предмет истраживања, поље истраживања) Као примењени део медицинских наука, научно истраживање постаје део јединке, прогресивно повећава своје место у спознаји делокруга рада и истраживања Спознаје се смисао и суштина примењеног рада са сопственог, практичног аспекта Препознаје се шта је научно а шта псеудонаучно на садашњем нивоу сазнања и експерименталних потврда Примена научне анализе, која потврђује или оповргава резултате, а која укључује следеће пераменте: одређену врсту доказа, погрешке у доказивању, оповргавање и проверљивост вредносних судова; У складу са релеватним подацима из литературе и клиничке праксе дефинишу се мерила, норме или критеријуми добијених резултата; Спознаје се смисао и значај напретка научне мисли како за појединца, тако и за друштво у целини.</p>		
<p>Вештине и ставови:</p>		

Као примењени део медицинских наука, научно истраживање постаје део јединке, прогресивно повећава своје место у спознаји делокруга рада и истраживања; спознаје се смисао и суштина примењеног рада са сопственог, практичног аспекта; Савладавањем Методологија научноистраживачког рада спознају се путеви откривања научне истине и правила истинитог мишљења, што је у основи професионалног и општег напретка целокупног друштва.

Број часова активне наставе:

Предавања: 45

Студијски истраживачки рад: 20

Садржај предмета

Активна настава:

1. Предавања

Наука, улога и значај науке у друштву. Научни метод и методологија. Поступак научног истраживања. Опште методе савремене науке: експериментална метода, аксиоматска метода, метода моделовања, статистичка метода. Посебне методе научног сазнања: анализа и синтеза, апстракција и конкретизација, дефиниција и класификација, доказивање и оповргавање, генерализација и специјализација, индукција и дедукција.

Наука и научни метод

Наука и истраживање, етапе у научном истраживању

Нучне чињенице и научна истина

Научна хипотеза: појам и врсте хипотеза, постављање и извођење хипотеза, одређивање сазнајне вредности хипотезе, употреба и разрада хипотеза, проверавање хипотеза.

Узрочност, нужност и научни закон: димензије узрочности, типологија нужности; појам, врсте и функције научног закона, постављање и откриће научног закона.

Научна теорија, научно откриће, објашњење и предвиђање: појам, врсте и димензије научне теорије; структура и функције научне теорије; појам и вр појам научног објашњења, врсте и сазнајна вредност научног објашњења сте научног открића, структура и типологија научног открића;

Појам и карактеристике научног предвиђања и истраживања

Научно објашњење и научно предвиђање

Научни експеримент, појам контролне групе, зависне и независне варијабле

Клиничке студије, фазе, информисани пристанак; Секундарне клиничке студије, мета анализе, медицина заснована на доказима

Метода узорака, рандомизација, анкета, упитник као начини прикупљања података, процена величине узорака

Основна подела истраживања по Фраскати упутству, појам «иновационог ланца»

Сциентометријски показатељи

УНЕСКО подела научне активности

Историјат биомедицинских истраживања и појмови унутар науке

Интелектуална својина, појам интелектуалне својине и њена заштита, од идеје до патента

Псеудонаука насупрот заснованом научном знању

Телемедицина и телефармација у служби науке

2. Студијски истраживачки рад

Израда семинарских радова и идејних истраживачких пројеката у области медицине.

Демонстрација излагања и одбране радова и пројеката везаних за одабрану методологију истраживања

Критичка расправа о основним методолошким проблемима истраживања.

Постављање хипотезе и научног циља на одговарајућим примерима

Постављање научног експеримента на одговарајућим практичним конкретним примерима

Уочавање очекиваних резултата

Одређивање припадности пољу истраживања према научним дисциплинама

Одређивање величине узорка у зависности од врсте истраживања

Препоручена литература:

- 1) Hugh G. Gauch Scientific Method in Practice, Cambridge University Press, 2003
- 2) Achinstein P. Science Rules: A Historical Introduction to Scientific Methods, JHU Press, 2004
- 3) М. Т. Антић и др.: Природне науке данас (филозофско-социолошки и методолошки проблеми), Ниш, 1988.
- 4) В. Цуцић и др.: Основе методологије научно-истраживачког рада у медицини, Београд, 1994.
- 5) Лацковић З. Структура, методика и функционисање знанственог рада, Медицинска наклада Загреб, 2002

Методe извођења наставe:
Предавања, Студијски истраживачки рад у виду семинарског рада
Оцена знања (максимални број поена 100)
Предиспитне обавезе*
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Активност у току наставе10 поена ▪ Семинар.....20 поена
Завршни испит*
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Завршни испит70 поена
<p>Критеријум оцењивања за коначну оцену на испиту</p> <p>Успех студента изражава се оценама и то:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Оцена 10 (изузетан) за остварених 91-100 поена - Оцена 9 (одличан) за остварених 81-90 поена - Оцена 8 (врло добар) за остварених 71-80 поена - Оцена 7 (добар) за остварених 61-70 поена - Оцена 6 (довољан) за остварених 51-60 поена - Оцена 5 (није положио) за остварених 0-50 поена